

A katasztrófavédelem beavatkozási tevékenységével kapcsolatos egyes értelmezési problémák vizsgálata

---

Bevezetés: A katasztrófavédelmi beavatkozások során a különleges szer helyszínre vonulásához a köztudatban, de akár a médiában is gyakran tévesen a „speciális” vagy a „különleges” jelzőt fűzik. A helyzet tisztázása érdekében fontos értelmeznünk a speciális, különleges szerek alkalmazásának eseteit. **Módszer:** A szerző az általános, kisebb erő- és eszközrendszer igénylő tűzoltói beavatkozásoktól fokozatosan halad a speciális, különleges szerek, helyzetek bemutatásáig, amelyeket esettanulmányok megjelenítésével érzékeltet. A szerző elemzést végez arra vonatkozóan, hogy az egyes riasztások mitől válnak speciális, különleges beavatkozást igénylő mentési helyzetekké. **Eredmény:** A cikk rávilágít arra, hogy a mentést a riasztás megindításától annak megkezdéséig mely módokon lehet hatékonyabbá tenni. Az olvasó számára teljes körű betekintést ad a riasztási fokozatokról, a különleges és speciális mentésekről. Ismerteti, hogy mely esetekben szükséges a kárhelyszínre különleges, speciális egységet küldeni.

Kulcsszavak: katasztrófavédelem, tűzoltás, műszaki mentés, beavatkozás, speciális, különleges, káreset, mentés

---

Bevezetés

A katasztrófavédelem átalakulásával [1] a szervezet működésében jelentős változások történtek. Bár már évek teltek el az átalakulás óta, még mindig rendszerezsek a katasztrófavédelem működésével kapcsolatos félreértések a társadalom részéről. Nem csak a jogi környezet változott meg, hanem szervezeti átalakulások is lezajlottak, valamint a feladat végrehajtásának szempontjából is több új intézkedést vezettek be. Saját tapasztalatom alapján az átalakulás után a szervezeten belül több esetben is előfordult, hogy a beavatkozó állomány eltérően intézkedett azonos jellemzőkkel bíró káresetek alkalmával, de olyanra is akadt példa, hogy az új rendszer által alkalmazott jogszabályok jogi vitára adtak okot a szakemberek között.

Az átalakulás folyamatát, valamint az ezzel járó változásokat a közvélemény, valamint a média is többször helytelenül értelmezte. A riasztások során használt fogalmakat a

korábbi, önkormányzati rendszerben működő tűzoltóságok¹ által használt módon értelmezte a civil társadalom. Fontos, hogy az állampolgárok minél szélesebb köre legyen képes átlátni a rendszer működését, ezért szükséges az új rendszer bemutatása mind a kárhelyszínre vonuló állomány nagyságrendje, mind az erő-, eszköz rendszer tekintetében.

A katasztrófavédelem átalakulásával a beavatkozó állomány munkája több esetben is átalakult, megváltozott az új jogszabályok hatására. A riasztások minősítése és menete, a műveletirányítás szabályozóinak kialakítása is új előírások alapján történik. [2] A köztudatban, valamint a médiában gyakran előfordul, hogy egy káresetet, amely *kiemelt* riasztási fokozatként van feltüntetve, *különleges* beavatkozásként kezelnek. Az általános beavatkozást a speciális, különleges beavatkozástól általában a helyszínre vonuló szerek típusa, felszerelése határozzák meg. Vannak olyan káresetek, ahol a katasztrófavédelem technikai felszerelése már nem megfelelő a mentés elvégzéséhez, így speciális egységek, felszerelések közreműködését szükséges igényelni.

Bemutatom azon jogszabályokat, amelyek a beavatkozó állomány munkáját szabályozzák a káresetek során. Részletesen ismertetem a tűzoltók által alkalmazott erő- és eszközrendszert. Fontos, hogy az olvasó behatóan megismerje a katasztrófavédelem működését a káresetek során.

A cikk megírása során összegyűjtöttem a tűzoltóság által történő speciális beavatkozásokkal kapcsolatos jogszabályokat, valamint a speciális mentési munkálatok végrehajtását végző szervezeteket, egységeket. Felhasználtam a Zala Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Főigyeleti Osztályán szerzett személyes tapasztalataimat, valamint a kutatómunka során állásfoglalást kértem a speciális mentőszervezetek vezetőitől, illetve tanulmányoztam a szervezetek felszereléseit. Megvizsgáltam olyan káreseményeket is, amelyek során egyidejűleg több különleges mentőszervezet, társszervezet beavatkozása vált szükségessé.

Az alapvető működést szabályozó fogalmak értelmezése

Ahhoz, hogy teljesen áttekinthetővé váljon a káreseteknél történő beavatkozó állomány munkája, fontos, hogy a működést szabályozó alapvető jogszabályokat értelmezzük.

A káreseteknek két fajtáját különböztetünk meg:

- • tűzeset,
- • műszaki mentés.

A cikkben a műszaki mentések bemutatásával kívánom ismertetni a rendszer működését, mivel a műszaki mentések során gyakrabban kerül sor speciális eszköz, illetve szervezet alkalmazására. A beavatkozásokkal kapcsolatos alapvető fogalmak pontos meg-

---

¹ A katasztrófavédelmi kirendeltség jogelődje 2012. január 1-je előtt.

határozása a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvényben [3], illetve az 5/2014. (II. 27.) BM OKF utasítás Tűzoltás-taktikai Szabályzatában (a továbbiakban: Tűzoltás-taktikai Szabályzat) található. [5] pontos meghatározása aa található[5] Az alábbi fogalmak megismerése elengedhetetlen a mentések kivitelezésének, végrehajtásának helyes értelmezéséhez.

Tűz (tűzeset): „az az égési folyamat, amely veszélyt jelent az életre, a testi épségre vagy az anyagi javakra, illetve azokban károsodást okoz”. [3]

Műszaki mentés fogalma: „természeti csapás, baleset, káreset, rendellenes technológiai folyamat, műszaki meghibásodás, veszélyes anyag szabadba jutása vagy egyéb cselekmény által előidézett veszélyhelyzet során az emberélet, a testi épség és az anyagi javak védelme érdekében a tűzoltóság részéről – a rendelkezésére álló, illetőleg az általa igénybe vett eszközökkel – végzett elsődleges beavatkozási tevékenység”. [3]

Szer: „a tűzoltóság olyan készenlétben tartott gépjárműve, amely a beépített és máházott szakfelszerelésekkel, oltó és segédanyagokkal együtt áll rendelkezésre a tűzoltási és műszaki mentési feladatok végrehajtására”. [5]

1. ábra: Gépjárműfecskendő (Készítette: szerző)

Raj: „a tűzoltás és műszaki mentés szervezetének taktikai része, amely a rendelkezésre álló eszközeivel önálló beavatkozásra képes, létszáma 1 + 5 fő” [5]

Csökkentett raj: „a tűzoltás és műszaki mentés szervezetének olyan taktikai része, amely a rendelkezésre álló eszközeivel önálló beavatkozásra képes, létszáma 1 + 4 fő” [5]

Amikor a tűzoltók nem speciális mentéshez vonulnak, akkor úgynevezett *szer* vonul a káresethez. A *szere*n általában egy *raj* vagy *csökkentett raj* található. Amennyiben szükséges, úgy a káresetekhez egyszerre több *szer* is ki tud vonulni, mivel egyes tűzoltóságok átlományában egy szolgálati időben kettő, de akár három *szer* is rendelkezésre állhat. Ezekben az esetekben még nem beszélhetünk különleges mentésekről.

2. ábra: Szerek beavatkozás közben (Készítette: szerző)

A tűzesetknél, illetve a műszaki mentéseknél végrehajtott beavatkozások során számos esetben előfordul, hogy egy speciális, különleges *szer* is szükséges a kárhelyszínre. A különleges *szert* az a személy kezelheti, aki az arra előírt speciális kezelői tanfolyamot elvégezte.

A különleges *szerek* alkalmazására speciális helyzetekben kerül sor. Tűzesetknél a leggyakrabban a magasból mentőt, illetve a vízszállító járművet alkalmazzák. Műszaki mentések során is több *szer* kerül alkalmazásra. A leggyakrabban riasztott *szerek* a gyorsbeavatkozó *szer*, illetve a bázisdaru. A *gyorsbeavatkozó*, hétköznapi nevén „*pálya*”, egy 3500 kg alatti gyorsmozgású kisteherautó. Adottságai révén képes nagyobb sebesség elérésére, így gyorsabban a helyszínre tudja szállítani a rakterében tárolt speciális beavatkozó eszközöket (roncsvágó, aggregátor). A *bázisdaru* olyan speciális daruval, illetve csörlőrendszerrel rendelkező teherautó, amely akár 50 tonna megemelésére is képes. Leggyakrabban teherautók, illetve nyerges vontatók emelésére, valamint vontatására alkalmazzák. A különleges *szer* értelmezéséhez érdemes annak pontos meghatározásával megismerkedni.

Különleges *szer* fogalma: „*Minden olyan tűzoltógépjármű, amelynek felépítménye, vagy felszerelése az általános, többcélú igénybevételre kialakított gépjárműfecskeendőtől eltér. Különleges kialakítása és felszerelése egytípusú tűzoltási, vagy műszaki mentési feladat végrehajtására teszi alkalmassá.*” [6]

3. ábra: Egerszeg/Daru, Kanizsa/Daru gyakorlat közben (Készítette: szerző)

A fogalom meghatározása alapján az alábbiakban felsorolok néhány különleges szert:

- ♦ Vízszállító gépjármű
- ♦ Létrás gépjármű
- ♦ Erdőtűzes gépjármű
- ♦ Gyorsbeavatkozó gépjármű
- ♦ Vegyi baleseti mentőkonténer

A tűzoltószeréken található felszereléseket a 29/2012 BM OKF Főigazgatói intézkedés² határozza meg. Azokat a beavatkozásokat, amelyeket e felszerelésekkel el lehet végezni, *általános tűzoltói beavatkozásoknak* nevezzük. A gépjárműre beosztott állomány minden tagjának rendelkeznie kell olyan képesítéssel, amellyel ezeket az eszközöket használni tudja. *Ezek alapján arra a következtetésre jutottam, hogy nem indokolja semmi az általuk végzett beavatkozás különleges beavatkozásként való kezelését, hiszen különleges szer, illetve egység bevetése nem indokolt.*

² A 29/2012 BM OKF Főigazgatói intézkedést 2015. decembertől felváltotta a 12/2015 Főigazgatói intézkedés a hivatásos tűzoltó parancsnokságok tűzoltó járművein a laktanyában készenlétben tartott szakfelszerelések és egyéni védőeszközök állományáról.

Riasztási fokozatok

A katasztrófavédelmi főügyeletek által történő riasztások során öt fokozatot különböztetünk meg, amelyeket római számokkal jelölünk (I–V.). Amennyiben a helyszínre egy különleges szer is vonul az *kiemelt riasztásnak* minősül. A különleges szer helyszínre történő vonulásának tényétől a káreseményt még nem nevezük különleges káreseménynek. A legtöbb kirendeltség rendelkezik valamilyen különleges szerrel (pl. létra, vízszállító), amelyek alkalmazását gyakorta igénybe veszik. Ilyenkor is, mint minden esetben, az élet, és az anyagi javak mentését kell előtérbe helyezni. Ennek alapján felvetődik a hatékonyság kérdése.

„A hatékonyság fogalmának különböző meghatározásai lehetnek. Az egyik az ún. szakmai hatékonyság, amely minden szervezet operatív feladatellátásánál fellelhető. Egy tűzoltóparancsnok számára a hatékonyság a rendelkezésre álló erőkkal, eszközökkel az életmentést, a tűz és káresemények mielőbbi felszámolását, a kárérték minimalizálását jelenti. A megállapításban már benne van egy igen komoly korlátozó tényező, mégpedig „a rendelkezésre álló erőkkal, eszközökkel” megfogalmazás. A parancsnokok gondolkodásmódja – természetesen – ehhez igazodik; így a hatékonyság növelése érdekében ezt a korlátozó tényezőt igyekeznek csökkenteni, vagyis egyre több, speciálisabb és – ki merné általánosságban véve az ellenkezőjét állítani – automatikusan drágább eszközök birtoklását igénylik. Ez a parancsnokok szempontjából egyértelműen helyes igyekezet, és biztosítja is a szakmai hatékonyság növelését!” [7]

A járművek számának növelése, a magasabb riasztási fokozatok tehát mindenképp a szakmai hatékonyság növelésének irányába mutatnak.

Az ország területén létrehozott regionális műszaki mentőbázisok rendelkeznek további speciális szerekkel (bázisdaru, por-, habkonténer, vegyi, műszaki konténerek). A mentőbázisokhoz tartozó szereket csak különleges beavatkozást igénylő esetekhez riasztják. A *bázisdaru* nyári viszonylatban havonta csak egy-egy alkalommal, vagy nem is kerül riasztásra, mivel az időjárás viszonyok a közlekedésben résztvevők számára ideálisak. Téli időszakban a riasztások miatti havi vonulásszám az időjárás körülmények hatására nagyban megnő. Nagyobb mennyiségű hó, illetve fagy esetén a napi vonulás száma akár a többszörösére is megnőhet. A *vegyi konténert* vegyi baleseteknél szokták alkalmazni. A konténerrel speciális eszközök (védőruhák, tárolóedények) szállítását végzik. Alkalmazására éves szinten egy-egy alkalommal, vagy egyáltalán nem kerül sor.

A speciális szerek célja, hogy az alaprendeltetésükből fakadó feladatokat képesek legyenek ellátni. *„A döntést befolyásoló, vagy annak szakmaiságát meghatározó körülményként további sarokkövek fogalmazhatók meg, úgymint a mindent felülíró életmentés elsődlegessége, a biztonság és a szakszerűség fontossága” [8]*

Magyarország építészeti szokásai miatt a városokban található épületek magassága általában nem haladja meg a tíz emeletet. Az ilyen, tíz emeletnél nem magasabb épületekben

4. ábra: I. kiemelt riasztási fokozat (Készítette: szerző)

a tűz terjedése nagyon gyors lehet, de akár különleges formákat is ölthet, így az oltás taktikája nagyon összetett feladatot jelenthet. Ezért minden ilyen, többemeletes házzal, házakkal bíró városban található létrás, illetve emelőkosaras gépjármű, amely kötelező jelleggel hozzátartozik a magas-, és középmagas épületek szakszerű oltástaktikájához. [5] Ezeknek a szerekeknek az előfordulását gyakorinak ítélnéljük az ország területén. Többször előfordul, hogy tízemeletes épülethez riasztják a létrás járművet, de a tűz annak csak kis területét érinti. Normál esetben egy szer vonulása is elegendő lenne, de az épület adottsága miatt szükséges a létrás szer is a helyszínre. Ez nem minősül különleges káresetnek. Amennyiben magasabb riasztási fokozat esetén történik a létrás jármű helyszínre küldése, abban az esetben már több különleges szer is riasztanak, és különlegessé válik a tűzoltás vagy műszaki mentés.

Jogszabályi háttér

Az alapvető tűzoltói beavatkozásokat a 39/2011. (XI. 15.) BM rendelet 51. §-a pontosan meghatározza. [4] Természetesen soha nem fordul elő két egyforma káreset, így vannak olyan események, amelyek során a tűzoltói állomány különleges szer vagy különleges egy-

ség bevetését veszi igénybe. Amennyiben további személyi, illetve tárgyi erő- és eszköz-rendszert igényel a beavatkozás, akkor erre a katasztrófavédelemnek a fenti jogszabály 52. §-a ad felhatalmazást.

„52. § (1) A tűzoltóság a műszaki mentési tevékenységet végezheti

- a) önállóan saját állományával és technikai eszközeivel,*
- b) együttműködve más szervekkel, szervezetekkel mellérendeltségi viszonyban,*
- c) együttműködve más szervekkel, szervezetekkel, tűzoltói irányítással.*

(2) A tűzoltóság önállóan hajtja végre a feladatokat a beavatkozás helyszínére történő érkezésekor, ha

- a) más beavatkozó szerv még nincs a helyszínen és a késedelmes beavatkozás emberi életet veszélyeztetne,*
- b) jelentős kárnövekedés következne be, vagy*
- c) eszközei, személyi állománya alkalmas a feladat elvégzésére.*

(3) A tűzoltóság más szervvel, szervezettel együttműködve, de önálló feladatként, részfeladatként végzi a műszaki mentési tevékenységet, ha

- a) a műszaki mentési tevékenység irányítása, vezetése más szerv, szervezet feladata,*
- b) a műszaki mentéshez további személyi és tárgyi feltételekre is szükség van.*

(4) A tűzoltóság együttműködve más szervekkel, szervezetekkel, tűzoltói irányítással végzi a feladatát, ha annak végrehajtásához más személyekre és eszközökre is szükség van, de a szakmai feladat tűzoltói irányítást igényel. [4]

A mentések során különleges egységek segítsége vehető igénybe. Ilyen egységek bevetését együttműködési megállapodásokban, valamint törvényi kereteken belül lehet alkalmazni.

„[...] a tűzoltások és műszaki mentések során az elsődleges beavatkozást a tűzoltóság szervezete biztosítja, amely jogállásától szervezési formájától és finanszírozásától függően hivatásos, önkéntes és létesítményi lehet. A diszlokációnak megfelelően az adott terület külféle irányú veszélyeztetettségétől függően kerül a létszám és eszközpark elhelyezésre.” [9]

A beavatkozások irányítását tűz esetén a tűzoltásvezető, műszaki mentések esetén a kárhelyparancsnok végzi. A fentiekből látni lehet, hogy esetenként nagyon sok jármű, vegyes eszközpark irányítását kell végeznie a beavatkozásért felelős parancsnoknak, így feladata rendkívül összetett és bonyolult, ami miatt a döntési mechanizmus a szokásostól gyakran eltérő [10]. Ez akkor is igaz, ha a parancsnok gyakran egyszerűsíti a helyszíni munkáját, nem törekszik mindenáron optimális megoldásra, sokszor elegendő számára az is, hogy döntései a szakmai hatékonyság kritériumát teljesítsék. [11] A bonyolult helyzetek egyszerűsítését a jogszabályok is elősegítik, így a tűzoltásvezető jogait is rögzítik.

„7. § (1) A tűz oltásának felelős vezetője a tűzoltásvezető, aki a tűzoltóság vagy a hivatásos katasztrófavédelmi szerv jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő tagja lehet. A tűzoltás helyszínén más személy csak a tűzoltásvezető előzetes engedélyével intézkedhet.

(2) A tűzoltásvezető a tűzoltáshoz

- a) a Magyar Honvédség, a rendőrség, a polgári védelem, a vám- és pénzügyőrség, a büntetés-végrehajtási és a környezetvédelmi szervek, a mentőszolgálatok és a közüzemi vállalatok kirendelését igényelheti. Ezek a szervek, ha az az alapfeladataik ellátását nem veszélyezteti, kötelesek eleget tenni a kirendelésnek;*
- b) magánszemélyeket a tűz oltásában és a mentési munkálatokban az életkoruk, egészségi és fizikai állapotuk alapján elvárható közreműködésre kötelezhet;*
- c) az a) alpontban nem említett jogi személyeket, valamint a magán- és jogi személyek jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteit a tűz oltásában és a mentési munkálatokban való közreműködésre kötelezhet;*
- d) az a)–c) pontban felsoroltak járműveit, eszközeit, felszereléseit, anyagait igénybe veheti;*
- e) elrendelheti a Műveletirányító Tervben meghatározott tűzoltóságok riasztását;*
- f) igényelheti az e) ponton kívüli tűzoltóságok riasztását;*
- g) a karitatív szervezetek egységeinek közreműködését kérheti;*
- h) elrendelheti, hogy a tűzoltásban résztvevők – az 1. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – magánlakásba, illetőleg jogi személyek, a magánszemélyek és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek tulajdonában, használatában, kezelésében álló területre, létesítménybe, épületbe, helyiségbe bontással is behatolhassanak.” [3]*

Speciális mentőszervezetek alkalmazása

A speciális mentőszervezetek szaktudását a tűzoltóság a káresetek felszámolásánál gyakran igénybe veszi. Legtöbb esetben azért van szükség külső segítségre, mert a tűzoltóságok nem rendelkeznek a mentéshez szükséges speciális felszerelésekkel, illetve létszámmal. Leggyakrabban a megyékben megalakuló különleges mentőszervezeteket veszik igénybe, mivel ők rendelkeznek például búvár-, vagy magasból és mélyből mentő felszerelésekkel. Közlekedési balesetknél is alkalmazzák a különböző eszközöket, erőgépeket, amelyek nélkül a felszámolás lehetetlen lenne, vagy ideje elhúzódná. Az igénybe vehető eszközpark a technikai fejlődéssel együtt bővül, a jelenleg elérhető a jövőben újabb, ma még innovatívnak tartott eszközökkel gyarapodhatnak. Ez utóbbiakra példa lehet a helyszíni munkálatokat levegőből megfigyelni képes drónok alkalmazása, amely számos katasztrófatípusnál is hatékonyan alkalmazásra kerülhet [12], az erdőtüzes alkalmazásának módja pedig már részletesen kidolgozott [13]. A fenti eszközökkel végrehajtott mentések szinte minden alkalommal speciálisnak nevezhetők, mert a hatékony beavatkozást a tűzoltóság állománya önállóan nem tudná elvégezni.

A Zala Különleges Mentőket legtöbbször vízben történő mentések során alkalmazzák. A szakképzet búvárok a szélsőséges időjárási körülmények között is hatékonyan

tudnak beavatkozni. Több esetben is eredményre vezetett a bevetésük Zala megye határain belül.

5. ábra: Eltűnt személy keresése. (Forrás: internet [14])

A LE-KO Kft. az ország egyik legnagyobb mentesítőgépjármű-parkkal rendelkező szervezete, amely számos technikai és műszaki berendezéssel rendelkezik. Az ország egész területén végeznek beavatkozásokat. A cég ügyvezetőjével történt szakmai konzultáció alkalmával elmondták, hogy évente közel 100 olyan beavatkozást végeznek, ahol valamilyen módon kapcsolatba kerülnek a katasztrófavédelemmel. A 2013 márciusában kialakult rendkívüli hóhelyzet során folyamatosan részt vettek a mentésekben.

6. ábra: Műszaki mentés télen (Forrás: a szerző magánarchívuma)

Összefoglalás

Írásomban rámutattam az általános műszaki mentések jellemzőire, majd ezt követően ismertettem azokat a speciális egységeket, amelyek bevetésével egy mentési folyamat különlegessé válik. Bemutattam azokat a civil mentési szervezeteket is, amelyek nagymértékben segítséget nyújtanak az tűzoltók részére.

Ma már olyan széles a műszaki járművek, gépek skálája, hogy a tűzoltóságok állományának szinte lehetetlen a teljes körű mentésre felkészülniük, ez gazdasági szempontból sem megvalósítható. Történnek olyan beavatkozások is, amelyek éves szinten csak nagyon ritkán, illetve egyáltalán nem fordulnak elő (pl. gázkitörés), ezért a tűzoltóság ezeket külső segítség igénybevételével számolja fel.

A mentőszervezetek szerves részét képezik a mentéseknek, és az ipari fejlődéssel várhatóan egyre több és speciálisabb egységre lesz szükség. Amikor ilyen egységek beavatkoznak, a mentések minden esetben különlegesnek számítanak, mivel csak összehangolt, speciális munkával oldhatók meg. A tűzoltóságoknak az élet által produkált változatos esetek mindegyikénél helyt kell állnia, és ha szükséges, a mentést különleges beavatkozásként kell végrehajtania.

Irodalomjegyzék

- [1] 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról.
- [2] Melléklet a 14/2014. számú BM OKF főigazgatói intézkedéshez. Tevékenységi Rend a megyei műveletirányítási ügyeletek számára.
- [3] 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról. http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99600031.TV (Letöltés: 2016. 03. 12.)
- [4] 39/2011. (XI. 15.) BM rendelet a tűzoltóság tűzoltási és műszaki mentési tevékenységének általános szabályairól. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=138182 (Letöltés: 2016. 03. 12.)
- [5] 5/2014. (II. 27.) BM OKF utasítás Tűzoltás-taktikai Szabályzat kiadásáról. www.katasztrofavedelem.hu/letoltes/jogszabalyok/5_2014_II27_BMOKF_utasitas.pdf (Letöltés: 2016. 03. 12.)
- [6] 102/2012 BM OKF Főigazgatói intézkedés a tűzoltóságok szerelési gyakorlatáról. http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=tuzoltas_belo_szabalyozok
- [7] Restás Ágoston: Az erdőtűzoltás hatékonyságának közgazdasági megközelítése. *Védelem Katasztrófa- és tűzvédelmi Szemle*, 18/5, 2011, 47–50. o. www.vedelem.hu/letoltes/anyagok/395-az-erdotuzoltas-hatekonysaganak-kozgazdasagi-megkozelitese.pdf (Letöltés: 2016. 03. 12.)
- [8] Restás Ágoston: *A tűzoltásvezetők kényszerhelyzeti döntéshozatala*. PhD értekezés, Budapesti Corvinus Egyetem, 2012. http://phd.lib.uni-corvinus.hu/677/1/Restas_Agoston_dhu.pdf (Letöltés: 2014. 10. 02.)
- [9] Pántya Péter: *Zárt térben történő tűzoltói beavatkozások kockázatának csökkentése*. Phd értekezés, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Budapest, 2011. http://uni-nke.hu/downloads/konyvtar/digitgy/phd/2011/pantya_peter_thu.pdf (Letöltés: 2014. 10. 02.)
- [10] Restás Ágoston: *Égés- és oltáselmélet*. Egyetemi jegyzet, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest, 2014, 69–72., 76–79. o.
- [11] Restás Ágoston: *Alkalmazott tűzoltás*. Egyetemi jegyzet, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest, 2015, 8–33. o.
- [12] Restás Ágoston: A tűzoltásvezetők döntéseinek modellezése és működése a gyakorlatban. *Védelem Katasztrófavédelmi Szemle*, 20/4, 2013, 9–12. o. www.vedelem.hu/letoltes/ujstag/v201304.pdf (Letöltés: 2016. 03. 12.)

- [13] Restás Ágoston: A tűzoltásvezetők döntéseit elősegítő mechanizmusok. *Védelem Katasztrófavédelmi Szemle*, 20/5, 2013, 11–14. <http://www.vedelem.hu/letoltes/ujsg/v201305.pdf?15> (Letöltés: 2016. 03. 12.)
- [14] *Tragédia: Csak az egyik horgászt sikerült kimenteni a bányatóból.* <http://zaol.hu/cimlapon/tragedia-csak-az-egyik-horgaszt-sikerult-kimenteni-a-banyatobol-1452194> (Letöltés ideje: 2015. március 25.)

Some issues relating to the interpretation of disaster management at operational level

KALAMÁR NORBERT

Introduction: The deployment of special-purpose trucks in disaster management interventions is often wrongly associated with the words “special” or “extraordinary” by the public or even in the media. To clarify the situation, there is a need to define the circumstances when special-purpose trucks are deployed. **Methods:** The author starts with the ordinary fire interventions requiring fewer forces and resources and gradually arrives at the interventions with special-purpose trucks, which are presented with case studies. The author analyses the factors that classify alerts as rescue situations requiring special intervention. **Results:** The paper highlights how the effectiveness of rescue activities can be increased starting from the alert to the beginning of the intervention. The readers gain insight into the alarm levels and special rescue activities. The paper describes which events demand special-purpose units at the site.

Keywords: disaster management, firefighting and technical rescue, intervention, special, extraordinary, damage, rescue